

Nauja socialinio dialogo pradžia

Europos socialinių partnerių, Europos Komisijos ir Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančios valstybės narės pareiškimas

Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo administracijos ir darbuotojų dialogo skatinimas yra pripažintas bendru Sąjungos ir valstybių narių tikslu. Sąjunga, atsižvelgdama į nacionalinių sistemų įvairovę, pripažįsta bei remia socialinių partnerių vaidmenį savo lygmeniu ir remia socialinių partnerių dialogą, kartu gerbdama jų savarankiškumą.

2015 m. kovo 5 d. aukšto lygio konferencijoje Komisija pradėjo naujos socialinio dialogo pradžios iniciatyvą. Toje aukšto lygio konferencijoje socialiniai partneriai ir Komisija susitarė, kad nauja socialinio dialogo pradžia turėtų būti siekiama aktyviau įtraukti socialinius partnerius į Europos semestrą, daugiau dėmesio skirti nacionalinių socialinių partnerių gebėjimų stiprinimui, stiprinti socialinių partnerių dalyvavimą ES politikos formavimo ir teisėkūros srityse, taip pat aiškesnio ryšio tarp socialinių partnerių susitarimų ir geresnio reglamentavimo darbotvarkės.

Pasirašiusiosios šalys palankiai vertina esminį Europos socialinio dialogo – reikšmingo ES užimtumo ir socialinės politikos formavimo aspekto – vaidmenį ir todėl palankiai vertina administracijos ir darbuotojų dialogo intensyvinimą. Atsižvelgiant į tai

1. Europos socialiniai partneriai susitarė sutelkti pastangas šiose veiklos srityse:

Įvairių pramonės šakų lygmens Europos socialiniai partneriai:

- a) padės išplėsti trišalį socialinių reikalų aukščiausiojo lygio susitikimą ir dialogą makroekonomikos klausimais;

- b) įgyvendins veiksmus, sutartus jų 2015–2017 m. savarankiškoje darbo programoje, kuriais siekiama stiprinti gebėjimus ir pasiekti geresnių įgyvendinimo rezultatų. Tai prireikus apims paramos veiksmus jų nariams, kaip susitarta steigiant naują socialinio dialogo komiteto pogrupį, kuriam pavesta išnagrinėti tolesnių veiksmų, susijusių su ES socialinio dialogo priemonėmis, ir šių priemonių įgyvendinimo galimybes;
- c) planuos 2016–2018 m. įgyvendinti bendrą projektą; jis, be kita ko, turi apimti:
 - i. analitinės ataskaitos, kuria siekiama paskatinti nacionalinio lygmens socialinius partnerius naudotis Europos socialiniu fondu (ESF), parengimą;
 - ii. dviejų seminarų, skirtų keistis patirtimi ir paskatinti aktyvesnį socialinių partnerių vaidmenį Europos semestro procese, surengimą;
 - iii. seminaro informacijos apie skaitmeninimą rinkimo tikslu surengimą;
- d) toliau gerins įvairių pramonės šakų ir sektorių lygmenimis veikiančių įvairių organizacijų veiklos koordinavimą. Šiame koordinavimo darbe atitinkamos organizacijos turėtų gerbti viena kitos savarankiškumą ir sudaryti sąlygas konstruktyviai ir laiku prisidėti prie politikos formavimo proceso;
- e) savo derybų dėl visų bendrųjų susitarimų ir veiksmų programų pradžioje apie juos informuos Komisiją;
- f) savo derybų dėl bendrųjų susitarimų, kuriems įgyvendinti jie yra susitarę prašyti Tarybos sprendimo, pradžioje apie juos informuos Tarybą;
- g) derybų dėl savarankiškų bendrųjų susitarimų ir (arba) veiksmų programų pradžioje surengs seminarus informacijos rinkimo tikslu.

Įvairių pramonės šakų ir sektorių lygmens Europos socialiniai partneriai:

- a) toliau įtrauks atitinkamus savo narius į bendrus ir atskirus gebėjimų stiprinimo veiksmus ir projektus, kuriais siekiama:
 - i. skatinti įvairių pramonės šakų ir sektorių socialinį dialogą, įskaitant jų rezultatus visais lygmenimis;
 - ii. užtikrinti jų savarankiškų bendrųjų susitarimų įgyvendinimą visose valstybėse narėse (pagal SESV 155 straipsnio 2 dalį). Paramos, kuri turi būti teikiama šiems susitarimams įgyvendinti, pobūdis galėtų būti įvairus. Tai, be kita ko, galėtų būti *ad-hoc* ES socialinių partnerių veiksmai, kuriais siekiama užtikrinti įgyvendinimą valstybėse narėse, gebėjimų stiprinimo veikla, nacionalinių socialinių partnerių keitimasis gerosios patirties pavyzdžiais ;
- b) savo atitinkamuose socialiniuose dialoguose toliau dės pastangas ir įvertins tolesnių veiksmų poreikį, kad būtų bendradarbiaujama su į dialogą dar neįtrauktomis asocijuotosiomis organizacijomis valstybėse narėse, gerins tiek profesinių sąjungų, tiek darbdavių organizacijų narystę bei reprezentatyvumą ir užtikrins, kad būtų galimybė sudaryti susitarimus turint atitinkamus įgaliojimus;
- c) įsipareigos viešai paskelbti visų susitarimų, dėl kurių socialiniai partneriai prašys Komisijos pateikti pasiūlymą dėl įgyvendinimo Tarybos sprendimu, tekstus.

2. Komisija sieks:

- a) skatinti ir gerinti socialinį dialogą vadovaujantis SESV 154 straipsnio nuostatomis;
- b) įtraukti socialinius partnerius į politikos formavimo ir teisėkūros Sąjungos lygmeniu procesus, pavyzdžiui, vedant konsultacijas su Sąjungos socialiniais partneriais dėl svarbių iniciatyvų, kurios yra įtrauktos į jos darbo programą ir nepatenka į SESV 153 ir 154 straipsnių taikymo sritį, bet gali turėti didelį poveikį socialinei ir užimtumo padėčiai;

- c) sustiprinti Sąjungos lygmens socialinių partnerių dalyvavimą ekonomikos valdyme ir Europos semestre;
- d) vadovaujantis geresnio reglamentavimo darbotvarke ir atsižvelgiant į socialinių partnerių susitarimų ypatumus:
 - i. derybų dėl tokių susitarimų metu socialiniams partneriams teikti paramą, o gavus prašymą – techninio pobūdžio ir teisinę informaciją, ir
 - ii. toliau vertinti Sąjungos socialinių partnerių reprezentatyvumą, *inter alia*, remiantis Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo (Eurofound) atliekamų reprezentatyvumo tyrimų metu atlikta analize;
- e) išnagrinėti, ar naudojantis Europos struktūriniais ir investicijų fondais, visų pirma Europos socialiniu fondu ir kitomis atitinkamomis ES biudžeto eilutėmis galima prisidėti prie nacionalinių socialinių partnerių gebėjimų stiprinimo skatinant socialinį dialogą ir gebėjimų stiprinimą;
- f) skatinti socialinio dialogo žinių bazės kūrimo propagavimą ir remti gebėjimų stiprinimą pasitelkiant tarpusavio mokymąsi, identifikavimą ir keitimąsi gerosios patirties pavyzdžiais.

3. **Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė** primena, kad 2016 m. birželio 16 d. priimtose Tarybos išvadose „Nauja intensyvaus socialinio dialogo pradžia“ valstybės narės raginamos imtis reikiamų žingsnių siekiant:

- a) aktyviai įtraukti socialinius partnerius į atitinkamų reformų ir politikos formavimą ir įgyvendinimą, atsižvelgiant į nacionalinę praktiką;

- b) remti socialinio dialogo nacionaliniu lygmeniu veikimo gerinimą ir efektyvumo didinimą, nes šiuo dialogu prisidedama prie kolektyvinių derybų ir sukuriamos tinkamos galimybės socialinių partnerių deryboms. Atsižvelgiant į nacionalinę darbo santykių praktiką, tai visų pirma turėtų apimti nacionalinių vyriausybių bei socialinių partnerių diskusijas ir susitarimą, kaip šis dialogas turėtų būti vedamas, aiškiai paskirstant kompetencijas, užtikrinant tarpusavio pagarbą ir gerbiant vienas kito savarankiškumą;
- c) skatinti socialinių partnerių gebėjimų formavimą ir stiprinimą teikiant įvairių rūšių paramą, be kita ko, teisinės ir techninės ekspertines žinias. Tai turėtų būti užtikrinta visais atitinkamais lygmenimis atsižvelgiant į šalių ir socialinių partnerių poreikius, be kita ko, poreikį tapti solidžiomis ir reprezentatyviomis organizacijomis;
- d) užtikrinti prasmingą nacionalinių socialinių partnerių dalyvavimą tinkamu laiku, kartu visapusiškai atsižvelgiant į nacionalinę praktiką, be kita ko, įgyvendinant Europos semestrą, siekiant prisidėti prie sėkmingo konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų įgyvendinimo;
- e) visapusiškai gerbiant socialinių partnerių savarankiškumą ir socialinių partnerių prašymu teikti tinkamą ir aktualią informaciją bei konsultacijas, įskaitant teisinę ir techninio pobūdžio informaciją, apie susitarimų, dėl kurių socialiniai partneriai derėjosi Sąjungos lygmeniu, perkėlimo į nacionalinę teisę poveikį ir praktinius aspektus valstybėse narėse.

Toliau pasirašę

ETUC vardu

BUSINESSEUROPE vardu

CEEP vardu

UEAPME vardu

Europos Komisijos vardu

Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančių
Nyderlandų vardu
